

Sygn. akt VII U 1090/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 września 2017 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Jarząbek

Protokolant: sekr. Paulina Filipkowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 29 sierpnia 2017 r. w Warszawie

sprawy A. T. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o ustalenie podstawy wymiaru składek

na skutek odwołania A. T. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 12 maja 2016 r. znak: (...)

- zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że ustala, iż podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej przez A. T. (1) w okresie pierwszych 24 miesięcy prowadzenia działalności, stanowi zadeklarowana kwota nie niższa niż 30% minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Sygn. akt VII U 1090/16

UZASADNIENIE

A. T. (1) w dniu 20 czerwca 2016 złożył do Sądu Okręgowego Warszawa – Praga w Warszawie za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W., odwołanie od decyzji z dnia 12 maja 2016r. nr (...), stwierdzającej, że podstawę wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia emerytalne i rentowe z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej od dnia 8 czerwca 2009r. wynosi kwota nie niższa jednak niż 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego przyjętego do ustalenia kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek.

W uzasadnieniu odwołania ubezpieczony wskazał, iż czynności, które wykonywał na podstawie umowy o pracę zawartej z firmą (...) Sp. z o.o. w okresie od dnia 31 października 2008r. do dnia 31 marca 2009r. znacznie różniły się od czynności, które wykonywał na rzecz byłego już pracodawcy, w ramach prowadzenia własnej działalności gospodarczej (odwołanie, k.2-4 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniósł o oddalenie odwołania wskazując, że zaskarżona decyzja jest zasadna. Organ rentowy podniósł, że zgodnie z art. 18a ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych, podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe

ubezpieczonych osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych, w okresie pierwszych 24 miesięcy kalendarzowych od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności gospodarczej stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 30 % kwoty minimalnego wynagrodzenia. Jednocześnie wskazał, że przepisy ustępu 1 nie mają zastosowania dla osób, które wykonują działalność gospodarczą na rzecz byłego pracodawcy, dla którego przed dniem rozpoczęcia działalności gospodarczej w bieżącym lub poprzednim roku kalendarzowym wykonywały w ramach stosunku pracy, czynności wchodzące w zakres wykonywanej działalności gospodarczej. Organ rentowy dodatkowo wskazał, że w dniu 26 października 2015r. do Oddziału wpłynęło od byłych pracowników firmy (...) Sp. z o.o. zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa przez odwołującego, który w okresie od czerwca 2009r. nie odprowadzając stosownych składek z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej działał na szkodę Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (odpowiedź na odwołanie, k.5 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

A. T. (1), urodzony w dniu (...), posiada wykształcenie wyższe uzyskane na kierunku Turystyka i Rekreacja w specjalności Zarządzenie w Hotelarstwie i Gastronomii (dyplom, k. 1-2 a.r.).

W okresie od dnia 1 sierpnia 2008r. ubezpieczony wykonywał na rzecz (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. umowę o pracę na stanowisku referenta ds. turystyki (umowa o pracę, k.165 a.r.). W ramach powyższego zatrudnienia odwołujący zajmował się przede wszystkim sprzedażą ofert turystycznych -wycieczek. Ponadto obsługiwał połączenia telefoniczne, opiekował się bazą mailową firmy, utrzymywał kontakty z klientami, tłumaczył pisma oraz korespondencję, a także zajmował się administrowaniem strony internetowej oraz poszerzaniem oferty. W dniu 31 marca 2009r. nastąpiło rozwiązanie powyższej umowy z uwagi na likwidację stanowiska pracy (dowód z przesłuchania ubezpieczonego k.19-21, 72-73 a.s., zeznania świadka A. T. (2), k.52-53 a.s., zeznania świadka R. L., k.53-54 a.s., zeznania świadka M. B. k.54-55 a.s., zakres obowiązków k.163 a.s., świadectwo pracy k.6-7 a.s.).

Ubezpieczony z uwagi na chęć dalszego rozwoju zawodowego w dziedzinie fotografii, powrócił do rodzinnej miejscowości, t.j. do A., gdzie w okresie od 4 maja 2009r. do 16 maja 2009r. odbył kurs (...). Po ukończeniu kursu, uzyskał dofinansowanie z Powiatowego Urzędu Pracy na otwarcie działalności gospodarczej (zaświadczenie o ukończeniu kursy, umowa o dofinansowanie k.83-97 a.r.). W dniu 5 czerwca 2009r. odwołujący otworzył działalność gospodarczą pod nazwą (...) z siedzibą w A., natomiast z otrzymanych środków finansowych z Powiatowego Urzędu Pracy zakupił sprzęt komputerowy oraz fotograficzny. Według informacji zawartych w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej jako przeważającą działalność gospodarczą odwołujący zgłosił kod PKD 79.11. A – działalność agentów turystycznych. Pomimo zgłoszenia powyższego kodu, faktycznym przedmiotem działalności ubezpieczonego było wykonywanie usług fotograficznych. W trakcie prowadzenia działalności gospodarczej odwołujący ukończył również kurs fotograficzny.

W dniu 15 czerwca 2009r. ubezpieczony zawarł z firmą (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. umowę o świadczenie usług fotograficznych. Odwołujący w ramach powyższej umowy wykonywał wyłącznie portfolia obiektów turystycznych w formie albumów oraz pojedynczych zdjęć, a także tworzył dokumentację fotograficzną obiektów hotelarskich za granicą. Na podstawie tej umowy ubezpieczony nie zajmował się już sprzedażą ofert turystycznych, nie obsługiwał połączeń telefonicznych, nie opiekował się bazą mailową firmy, ani nie utrzymywał kontaktów z klientami, nie tłumaczył pism ani oraz korespondencji, nie zajmował się administrowaniem strony internetowej ani poszerzaniem oferty, czyli nie wykonywał czynności, które uprzednio należały do zakresu jego obowiązków pracowniczych. Natomiast zdjęcia i dokumentacja fotograficzna obiektów hotelarskich, wykonywane przez ubezpieczonego po zarejestrowaniu działalności gospodarczej wykorzystywane były przez (...) Sp. z o.o. w W. w celach marketingowych w biuletynach oraz reklamach.

Poza świadczeniem usług fotograficznych dla ww. firmy, odwołujący zajmował się również obsługą fotograficzną wesel oraz ślubów. Potencjalnych klientów uzyskiwał przez tzw. „pocztę pantoflową”, poprzez polecenie jego usług przez

rodzinę i znajomych. Po wykonaniu zdjęć, ubezpieczony zajmował się ich obróbką. Za wykonane usługi odwołujący wystawiał faktury.

Poza wykonywaniem usług fotograficznych, A. T. (1) sporadycznie zajmował się sprzedażą wycieczek turystycznych (dowód z przesłuchania ubezpieczonego k.19-21, 72-73 a.s., zeznania świadka A. T. (2) k.52-53 a.s., zeznania świadka R. L. k.53-54 a.s., zeznania świadka M. B. k.54-55 a.s., załączniki złożone do akt sprawy).

W złożonych do organu rentowego dokumentach zgłoszeniowych i rozliczeniowych za okres od dnia 8 czerwca 2009r. do dnia 30 czerwca 2011r. do podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne odwołujący zadeklarował podstawę wymiaru nie niższą niż 30% wynagrodzenia. Od dnia 1 lipca 2011r. wykazał podstawę wymiaru składek w kwocie 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego przyjętego do ustalenia kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Inspektorat W. pismem z dnia 14 marca 2016r., zawiadomił A. T. (1) o wszczęciu postępowania wyjaśniającego w sprawie obowiązującej podstawy wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia emerytalne i rentowe z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej (pismo, k.153 a.r.).

Decyzją z dnia 12 maja 2016r. nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 3 w związku z art. 18 ust. 8, art. 18a ust. 1, art. 20 ust. 1, art. 68 ust. 1 pkt 1 lit. c ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych, stwierdził, że podstawę wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia emerytalne i rentowe z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej od dnia 8 czerwca 2009r. wynosi kwota nie niższa jednak niż 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego przyjętego do ustalenia kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek.

W uzasadnieniu organ rentowy wskazał m.in. że zgodnie z art. 18a ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych, podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych, w okresie pierwszych 24 miesięcy kalendarzowych od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności gospodarczej stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 30 % kwoty minimalnego wynagrodzenia. Jednocześnie wskazał, że przepisu ustępu 1 nie mają zastosowania dla osób, które wykonują działalność gospodarczą na rzecz byłego pracodawcy, dla którego przed dniem rozpoczęcia działalności gospodarczej w bieżącym lub poprzednim roku kalendarzowym wykonywały w ramach stosunku pracy, czynności wchodzące w zakres wykonywanej działalności gospodarczej. Z uzyskanej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych dokumentacji wynika, że w ramach prowadzonej działalności od czerwca 2009r. ubezpieczony wykonywał czynności na rzecz byłego pracodawcy, wchodzące w zakres wykonywanej działalności, wobec czego odwołujący nie spełnia warunków do opłacania składek od podstawy stanowiącej 30% kwoty minimalnego wynagrodzenia od dnia 8 czerwca 2009r. Wobec powyższego, od dnia 8 czerwca 2009r. jako podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej stanowi kwota, nie niższa jednak niż 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia (decyzja z dnia 12 maja 2016r. nr (...), k.143-145 a.r.).

A. T. (1) złożył odwołanie od powyższej decyzji, inicjując tym samym niniejsze postępowanie.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów znajdujących się w aktach rentowych oraz złożonych w toku postępowania sądowego, a także w oparciu o przesłuchanie odwołującego oraz zeznań świadków: A. T. (2), R. L. oraz M. B..

Powołane przez Sąd dowody z dokumentów, w zakresie, w jakim Sąd oparł na nich swoje ustalenia, były wiarygodne, korespondowały ze sobą oraz z osobowymi źródłami dowodowymi i tworzyły spójny stan faktyczny. Co istotne, strony, w tym organ rentowy, nie kwestionowały ich autentyczności i zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy, a zatem okoliczności wynikające z tych dokumentów, należało uznać za mające walor dowodowy i ustalić na ich podstawie stan faktyczny. Jednocześnie Sąd Okręgowy dał wiarę zeznaniom odwołującego oraz ww. świadków, ponieważ były one

logiczne, spójne i wzajemnie się uzupełniały. Dodatkowo korespondowały z dowodami z dokumentów, a zatem brak było podstaw, by odmówić im waloru wiarygodności, choćby w części.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie A. T. (1) od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział W. z dnia 12 maja 2016r. nr (...) jest zasadne i jako takie podlega uwzględnieniu.

Okolicznością sporną w niniejszym postępowaniu było to, czy A. T. (1) był uprawniony do zastosowania preferencyjnej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne określonej w art. 18a ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Zgodnie z art. 18a ust. 1 powyższej ustawy podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych, o których mowa w art. 8 ust. 6 pkt 1, w okresie pierwszych 24 miesięcy kalendarzowych od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności gospodarczej stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 30% kwoty minimalnego wynagrodzenia.

Natomiast po myśli ust. 2 pkt 2 przepisy ust.1 nie mają zastosowania do osób, które wykonują działalność gospodarczą na rzecz byłego pracodawcy, na rzecz którego przed dniem rozpoczęcia działalności gospodarczej w bieżącym lub w poprzednim roku kalendarzowym wykonywały w ramach stosunku pracy lub spółdzielczego stosunku pracy czynności wchodzące w zakres wykonywanej działalności gospodarczej.

Organ rentowy zarzucił, iż zakres czynności wykonywanych przez wnioskodawcę w ramach działalności gospodarczej na rzecz byłego pracodawcy pokrywa się z zakresem czynności wykonywanych na podstawie stosunku pracy, co skutkuje zastosowaniem w sprawie art. 18a ust. 2 pkt 2 ustawy.

Zarzut organu rentowego jest nietrafny. W pierwszej kolejności należy wskazać, że ograniczenie wynikające z art. 18a ust. 2 pkt 2 powyższej ustawy głównie ma na celu przeciwdziałanie zjawisku tzw. samozatrudnienia, czyli uniemożliwieniu, przy zmianie formy zatrudnienia, wykonywania przez byłych pracowników tej samej pracy lub w znacznym zakresie tej samej pracy na rzecz tego samego podmiotu i skorzystaniu z preferencyjnej podstawy wymiaru składek. Przy czym przepis ten nie wymaga, aby były to te same czynności. Jednak muszą się one częściowo pokrywać, przy czym muszą się pokrywać w zakresie istotnym dla wykonywanych czynności na podstawie zatrudnienia pracowniczego, jak i czynności wykonywanych w ramach prowadzonej działalności gospodarczej na rzecz byłego pracodawcy.

W niniejszej sprawie, z zebranego w sprawie materiału dowodnego bezspornie wynika, iż czynności wykonywane przez ubezpieczonego na rzecz byłego pracodawcy w ramach prowadzonej działalności gospodarczej nie pokrywają się z czynnościami wykonywanymi przez A. T. (1) na podstawie umowy o pracę. Ze stanu faktycznego wynika bowiem, że odwołujący, będąc zatrudniony na podstawie umowy o pracę na stanowisku referenta ds. sprzedaży, zajmował się głównie sprzedażą ofert turystycznych (wycieczek). Ponadto obsługiwał połączenia telefoniczne, opiekował się bazą mailową firmy, utrzymywał kontakty z klientami, tłumaczył pisma oraz korespondencję, a także zajmował się administrowaniem strony internetowej oraz poszerzaniem oferty, co ściśle wiązało się z charakterem zajmowanego stanowiska. Natomiast w ramach prowadzonej działalności gospodarczej bezpośrednio po rozwiązaniu stosunku pracy, świadczył na rzecz byłego pracodawcy usługi fotograficzne polegające na tworzeniu portfolio obiektów turystycznych w formie albumów oraz pojedynczych zdjęć, a także sporządzał dokumentację fotograficzną obiektów hotelarskich za granicą. Nie ulega zatem wątpliwości, że faktycznie wykonywane przez A. T. (1) usługi nie odpowiadają czynnościom, które w przeszłości wykonywał w ramach obowiązków pracowniczych. Są to zatem dwa odmienne zawody, zaś zakres obowiązków oraz odpowiedzialności nie jest tożsamy, wobec czego art. 18 ust. 2 pkt 2 ustawy systemowej nie może mieć zastosowania.

Podnieść należy, że zakaz podejmowania współpracy z byłym pracodawcą dotyczy tylko tych zadań, które były wykonywane w ramach zadań pracowniczych lub służbowych. Prawa do opłacania niższych składek nie utraci

przedsiębiorca, który z byłym pracodawcą nawiąże współpracę w innym zakresie, np. jak w przypadku A. T. (1) w ramach umowy współpracy, polegającej na usługach fotograficznych.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. Sąd zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że ustalił, iż podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej przez A. T. (1) w okresie pierwszych 24 miesięcy prowadzenia działalności, stanowi zadeklarowana kwota nie niższa niż 30% minimalnego wynagrodzenia za pracę, o czym orzekł w sentencji wyroku.

ZARZĄDZENIE

(...)

(...)